

GYERGYÓI ÚJSÁG

POLITIKAI HIRLAP

Előfizetési árak:
Egy évre 200; félévre 100; negyedévre 50 Lei.
Hirdetések milliméter díjszabás szerint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Felelősszerkesztő:
T. IMETS BÉLA.
Kiadó laptulajdonos:
PUSKÁS J. ISTVÁN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Gyergyói Bank és Takarékpénztár R. T. emeletén
(Cziffra-féle ház.) Telefon: 25.
Szerkesztőségi órák mindennap d. u. 3—5 óráig.

Hogy visszatérjen ifju kedvünk.

Egy esztendei pauza után végre e hónap nyolcadikán rövid négy hetes szezonra ismét megérkeznek Gyergyószentmiklósi a magyar színészek.

Talán lesz közöttük, mint ahogy van is, ismerős, de általánosságban azt mondhatjuk, egy teljesen új társulattal állunk szembe, amely társulatnak dr. Ferenczy Gyula az igazgatója.

Midőn a legmelegebb üdvözléssel köszöntjük őket, a magyar szó, a magyar irodalom, kultúra és kabaré-zene interpretálóit, papjait és óhajtuk, érezték jól magukat kicsiny, de a komoly művészetekért lelkesülő városunkban, arra kérjük mindnyájukat, a rövid szezon alatt, a mi szeretetünk és támogatásunk tüztől lelkesülve, közvetítsék lelkük legmagasabb és legfinomabb művészerejét és emeljék a színi művészetet ismét, vidéki viszonylatban is oly magasra, mint annak idején, a múltban volt.

Napjainkban az erdélyi magyar színészetre óriási feladat hárul. Nemcsak a szórakozás, a könnyű időtöltést szolgáló művészi feladatok közvetítése, de ellenkezően a múlt években helytelenül felfogott direktori irányítástól, olyas valami, amely a nyelv finomságával, a művelt színésztől várható gondos és korthű szerepmegvalósítás és mélyseges együttműködés és átfogó erővel mindnyájunkat egy idealisabb világba, egy messzebb horizontot belátó csúcsra ragad.

Dr. Ferenczy Gyula színigazgató, ismert zeneszerző és kedves felesége, Szász Ilona művésznő vezetése alatt eleve hisszük, hogy a kilencedikén bemutatkozó társulat ezt a kívánt feladatot meg is oldja. Bár nem vagyunk jövőmondók, az igazgató személye és a mellette működő vezető erők feltétlen garanciát nyújtanak arra, hogy minden kívánságunk reményen felül teljesülni fog.

Gyergyószentmiklós mindig dédelgetett és tenyéren hordozott kiváltságos szeretettel óvta, pártolta, támogatta kedvenc színészeit. Ezuttal sem lehet másképp, ha még annyira rosszabbodott is a gazdasági helyzet s az arany

szükével fogyatkozott a kedv. A szezon oly rövid és a farsang oly esemény nélküli bőíti hangulatu, hogy valóban halottat, kedvünk halottját sirató nyomoruságos óráinkat ők, a színészek vannak hivatva enyhíteni.

A kenyérgond, az üzlet, a pénzutáni hajszá csituljon el az esték fátyolában, ha nem másért, hogy vissza-

térjen napfelkeltére bizó és újra robotba görnyedő ifju kedvünk a színpadi festett világ örökhitető és örökké magunkat csaló varázsával.

Mi, akik szívől-szívhez jövő szeretettel várjuk színészeinket, tőlük is megértést kérünk. Ne zavarja a művészetért hozott, a szeretet és megértés hangulatából fakadó érzést semmi disszonáns melléklöngő.

Az Országos Magyar Párt csikmegyei tagozatának gyergyói intézőbizottsági gyűlése.

Általános beszámoló — A Magánjavak ügye. — Dr. Sándor Balázs panasza.

Január hó 30 án délután 3 órakor a párt irodahelyiségében tartotta a gyergyói intézőbizottság ülését, melyen az egyes községek képviselőiben is az intézőbizottsági tagok nagy számban vettek részt.

Röviddel 3 óra után Görög Joachim alelnök nyitotta meg az ülést. Áttekintő tájékoztatást nyújtott a parlamenti csoport munkásságáról, rámutatott, hogy a lépten-nyomon feltornyosuló akadályok és súlyos nehézségek dacára is, ha bár lassu tempóban, de fokozatos előhaladást sikerül elérni mindazoknál a kérdéseknél, melyeknek megoldását a párt politikai feladatául tűzte ki.

Eredménnyel látszanak kecsegtetni úgy az iskolaügy, mint az egyházak államsegélyének ügyei s ha esigaléppel is, de minden nap munkája előrehaladást jelent.

Mint egyik legsarkalatosabb s bennünket, csikiakat legközvetlenebbül érintő kérdést állandóan előtérben tartják a Magánjavak kérdését s nem szűnnek meg annak elintézését az illetékes kormányhatóságoknál kellő nyomtatékkal szorgalmazni.

Rámutat arra, hogy milyen nagyfontosságú pártunk teljes egységének megóvása s közös nagy ügyünk érdekében mennyire kívánatos ennek mindenek fölött való megvédése; viszont minden olyan törekvés, amely az összhang megbontásának még csak a látszatát is keltene, milyen veszélyt rejteget magában.

Az igen értékes tájékoztatás után dr. Józsa Andor párttitkár tesz jelentést több fontos ügyről, külön hangsúlyozva, hogy a párt adminisztrációs költségeinek fedezéséről egy gyakorlatilag is helytálló generális intézkedéssel kell gondoskodni.

Az intézőbizottsági tagok kimerítő felszó-

lalásai után az az elvi álláspont fogadtatik el, hogy megfelelően kidolgozott alapon, mindenki teherbírásának arányában járuljon a költségek viseléséhez s így megoldáshoz lehet jutni egy olyan nyitott kérdést, mely hosszú esztendő óta egyik legégetőbb megoldásra váró problema.

Dr. László Dezső kamarai képviselő kimerítően tájékoztatja az intézőbizottság tagjait a Magánjavak ügyének jelenlegi helyzetéről. Beszámol mindazokról az akciokról, melyek egy parlamenti csoport, mint a Magánjavak igazgatósága részéről folyamatban vannak és ismerteti Bucsán kisebbségi miniszterrel folytatott tárgyalások lényegét.

Az ülés köszönettel vette tudomásul László képviselő felvilágosításait.

Az az egyöntetű felfogás alakult ki, hogy a székelységnek ez a legnagyobb fontosságú kérdése méltányos és igazságos elintéztést kell nyerni s ennek mielőbbi kisürgetésére minden rendelkezésre álló módon törekedni kell, mert meggyőződésünk, hogy az illetékes kormányköröknek méltányolniok kell az emberi jog és igazság bázisain nyugvó követeléseinket és végre teljesíteni azokat az írásban is lefektetett megállapodásokat, melyek a jelenlegi kormányt velünk szemben teljes morális sullyal kötelezik. Jogos és igazságos követelésünk teljesítése elől okszertlenül tovább is elzárkózni s a gyanakvás és bizalmatlanság magvait szándékosan binteni el.

Csikvármegye magyar lakossága tántoríthatatlanul ragaszkodik jogos kívánságának teljesítéséhez.

Az intézőbizottság a közgyűlés elé terjesztendő határozati javaslat készítését határozta el.

A közel jövőben megtartandó közgyűlés előkészítése pedig kimondotta, hogy azt meg-

Február

9

szerdán

Minden-

ki ott

legyen!

MAGYAR SZINHÁZ.

Megnyitó diszeloadás

Szirmai világhírű operettujdonsága

ALEXANDRA

zenekar kísérettel.

Február

9

szerdán

Siessen

jegyet

váltani!

előzően, az egyes községek gyűlései tartandók meg.

A közgyűlést megelőző vármegyei intézőbizottsági gyűlés lesz hivatra a közgyűlésen tárgyalandó tárgysorozati pontok, választások, feltárandó panaszok stb. előkészítésére.

Indítványok során dr. Sándor Balázs ügyvéd személyesen terjesztette az intézőbizottság elé dr. Makkay intézőbizottsági tagra vonatkozó panaszát, melyet az intézőbizottság, a kérdés elvi jelentőségének nagyfontosságát tekintve, nem vett mindjárt tárgyalás alá, hanem annak kellő alapossgal komoly és tárgyilagos megvizsgálása után való letárgyalását határozta el.

Megadóztatták a liceumi tanulókat.

Az állam csak a tanárok fizetését folyósítja. Első és második módszer.

Törvényeink rendelkezései szerint az állam az állami iskolák tanárai és tanítóinak folyósítja a fizetéseit, ellenben a dologi kiadásokat más úton, az adózó polgároktól kívánja behajtani.

Mult év decemberében ilyen értelemben kapott liceumunk igazgatósága egy miniszeri rendeletet, mely előírja, hogy az iskola renoválására összehozandó összeget a Comitetul Scolar a tanulókra fejenként, anyagi tehetőség szerint rója ki.

A rendelkezés értelmében aztán a liceum tábláján hirdetések jelentek meg, amelyben a kivetett adómenynységet a Comitetul Scolar a tanulókra fej szerint, a ruházatnak elegánságát véve alapul, úgy rotta ki, hogy 200—1000 lei esett egyre-egyre, leginkább a magyar és zsidó fiúk, illetve szülei esvén ebbe a honpolgári kötelességet teljesítő ezeregyedik megtiszteltetésbe.

Akadtt például olyan apátlan, anyátlan árva fiú is, akire 600 lei esett dologi adóba, de hogy ez a VI-ik osztályu tanuló miből fogja azt kifizetni, ahelyett, hogy ösztöndíjban részesülne, igazán csak a jó Isten tudná megmondani.

Valami perverz s a világon eddig még soha nem hallott adó és adózási módszer, egy tragikomédia, spiritusza kívánczozó csodabogár, amikor az állami iskolák tanulóira adót vetnek ki acélból, hogy az omlófélben lévő középületeket abból javíttassák.

Hihetetlen és pattanásig feszített hurhoz hasonló, valamiképen eltévesztett, rossz kaptafára huzott és ebbe a környezetbe sehogysem illő modus, amely nem állhat meg ebben a formájában s amelyen a Comitetul Scolarnak valahogyan segítenie kell.

Itt vannak például a várostól kisajátított erdőségek, a Magánjavak 60.000 holdja, melyből az állam a külföldi megyei főispán kérésére nagymennyiségű fát adott templomépítés céljaira.

Nem lehetne ebből az elvett, több százmillió értékű őserdő vagyonból 5—10 holdat adományozni állandó alapnak erre a dologi kiadásra? Hiszen ezek a hatalmas erdőségek, amelyek eddig a vármegyét Tölgyestől kezdve ellátták pénzzel, tűzifával, könnyítették az adózó polgárok terheit, ma céltalanul, kihasználatlanul pusztulnak, vesznek és azt sem tudni, hol és kik kezelik.

Talán minderről semmit sem tudnak ott fenn, amikor „nincsen”-nel és ilyen diákadó tervekkel kísérleteznek, különösen itt, Csikmegyében?

A várostól, a Magánjavaktól, egyesektől elvettek annyit, amennyit lehetett, pedig ezek a vagyonok voltak és lettek volna hivatra megmenteni a polgárokat, a tanulókat az ilyen váratlan meglepetésektől és az országot egy kifelé semmiképp jó színben fel nem tűntető új adó-találmányrontó szellemétől

Megadóztatni az állami liceumi tanulókat,

hogy az iskola fejükre ne omoljon? Valóban fényes gondolat és egyebet nem fog eredményezni, csak azt, hogy elnéptelenítik az amugy is néptelen iskolákat, megölik az ország műveltségének alapját képező intézményeket, erőszakkal és rossz intézkedésekkel az ország lakosságának nagy átlagát a tudatlanság sötétjének mélyére dobják, ahol a babona, az elégedetlenség, az állati büz és rothadás terjeszti irtó és világfertőző bajait, betegségeit.

Van még egy második mód is: Tessék már egyszer a gyergyószentmiklósi román állami liceumban újból felállítani a párhuzamot magyar tagozatot és akkor bizonyára Gyergyóban minden ajtó, minden zseb megnyílik, hogy ez a páratlan épület ne szakadjon egy szép napon a tanulók és tanári kar fejetetejére.

Visszaélés az irgalmassági cselekedettel.

Feltűnő és kelfemetlen érzést vált ki, hogy a kéregetők egész serege lepi el városunkat és vidékünket és különböző címenek kérnek adományt. A címek ezek: Tűzkárosultak, árvizkárosultak, templomépítés, templomjavítás, kápolnaépítés, iskolaépítés. Ezen kéregetők között minden vallásfelekezet és nemzet képviselve van. A németek és zsidók nincsenek képviselve. Meltán kiálthat fel ezen vidék népe: „meddig tart ez?” Azt hiszem, hogy egy vidék sem áldoz annyit jótékony és közművelődési célra, mint Gyergyó vidéke, mely minden községben egy pár kivételével, több tanítósnépiskolát, három polgári iskolát és egy 34 árvát gondozó és nevelő Árvaházat tart fenn. Pedig ez a vidék havasi fensik, földje termékenyen havasi talaj, éghajlata zord.

Ezen kéregetők között vannak gyanús alakok is. Egy öreg asszony panaszkolt előttem, hogy teljes szegénysége miatt két erőteljes kéregetőnek nem volt miből adnia, amiatt azok durván káromkodtak, hogy miért nem ad. Ha pénzt nem tud adni, miért nem ad tojást, de ez sem volt szegénynek.

Az ilyen kéregetők az illető károsultaktól megveszik a kéregetési jogot. Valóságos üzletet csinálnak s különösen téli időben, midőn némely vidéken egyáltalában nincs munkaalkalom, bejárják a vidékeket. Nagy elővigyázat szükséges a rendőrség részéről is, mert olyan kéregetők is vannak, kik kéregetés közben hamis tanokat hirdetnek, a bevett vallásfelekezetek ellen bujtogatnak. Ily kétes alakok különösen az ugynevezett baptista szekta hívői közül kerülnek ki. Ha egyházi célra történik a kéregetés, feltétlenül szükséges, hogy az illetékes lelkész igazolványát mutassák elő, legyen arcképes igazolványa. Nem lehet tűrni, hogy egyes kóborló alakok az irgalmasság cselekedeteivel visszaéljenek, azt üzérkedés vagy hamis és a lelki életre romboló hatású elvek terjesztésére használják fel.

Vigilans.

Emlékezés Köllő Miklósról.

Az öreg Hargita tövéből nem egy székely koponya indult el, hogy messzi vidékre hirt vigyen a székely faj nagyszerű képességeiről. És a nagyvilágban kint, bárhol gyulladt is fel a székely genius, fénye mindig visszasütött az erdélyi hegyek alján meghúzódó falura, ahol egy öreg székely emberpár imádkozott a messzire elrepült fiúért.

Mi, gyergyóiak, még élénken emlékszünk Köllő Miklós nevére, az egyszerű harisnyás székely fiúból lett országos nevű szobrászművészre, akinek csontjai már régen elporladtak a budapesti kerepesi temetőben, de márványba, kőbe lehelte zsenie örök emlékként maradt reánk. Köllő Miklós a székely genius fájának erős haj-

tása volt, azon erkölcsi talajból sarjadzott, mely talajból másfélezredéves fizikai küzdelméhez, kultúrtörékvéséhez, faji sajátosságához való ragaszkodáshoz mindig erős keresztényi szellemet, lelket tudott adni a faj mindig. Mély küzdelmeiben erőt gyűjtve, sajátosságának kincsét növelte századokon át.

Minden népnek van ilyen sajátos kincse, mely elűt a másiktól, de ép azért értékes, melyet megbecsül, féltve őriz a világ kultur-érzéke.

Köllő Miklós, a csomafalvi székely gyermek, ez előtt 50 évvel a gyergyóalfalui, akkor gazdasági felső népiskola padjairól indult neki az életnek. Tíz év múlva már ismert szobrász.

Örök érvényű alkotásai ma is a magyar főváros s Magyarország számos helyén hirdetik halhatatlan nevét. Így Reviczky Gyula sírmléke a kerepesi temetőben, melyet, mint önálló művész, először alkotott. Bölcsesség szobra a budai királyi palota épületén. Szent István, III. Károly, Mária Terézia szobrai az új országház kupolacsarnokában, s az országházon 6 szobor.

Egerben az érseki templomban Jézus és Mária szobrai. Segesvárról elszállított Petőfi szobra hirdetik halhatatlan emlékét.

Már gyermekkorában, mint naturalista szobrász vontta magára a műértők figyelmét. Később Münchenbe került, hol Hess és Knabl vezetése alatt végezte szobrászati tanulmányait.

Az első kitüntetést az 1885. évi országos kiállításon kapta fafaragványaiért.

Még életében van két oly nagy tiszteletben álló egyén, kik Köllő Miklósnak a gyergyóalfalui iskolában tanulóitársai voltak. Egyik Barabás Rajmond ditrói román kath. tanító, a másik Csibi Imre ditrói bíró. E két élő jóbarátja elbeszélése szerint, Miklós Csomafalváról átjárt Alfaluba iskolába. Édes anyja szőtte piros tarisznyába vive magával déli ebédjét, mert bizony csak késő este bandukolt haza otthonukba.

A két osztálytárs, mint életük egyik legérdekesebb epizódját mesélik el, hogy a gyergyóalfalui iskolában hogyan fedezték fel Köllő Miklós tehetségét.

Egy diáktársunk valami csinyt követett el, amiért Elthes igazgató nagyon megharagudott s szokása ellenére térdre hajtotta a fiút és nádpálcával alaposan elverte. Köllő Miklós e „tragikus” jelenet után, amikor az igazgató az osztályt elhagyta, a nagy táblához lépett és krétával lerajzolta az előbbi jelenetet. Alig volt kész a munkával, amikor az igazgató váratlanul visszatért az osztályba, ahol meglepetve látta, hogy a kis Köllő gyerek milyen találó és hű vonásokkal kente a táblára az igazgató figuráját.

Az osztály az ijedségtől dermedten nézte a jelenetet és mindenki a legrosszabbra volt elkészülve, amikor az igazgató elnevette magát és önkéntelenül is felkiáltott: „Brávó, Miklós!” A büntetés természetesen elmaradt és az igazgató csak arra ítélte a kis Köllőt, hogy a táblára rajzolt képet papírra is lerajzolja.

Az igazgató mindenkinek büszkén és boldogan mutogatta a sikerült képet s attól kezdve serkentője, támogatója lett. Sőt neki köszönhető, hogy Köllő Miklós tovább folytatta tanulmányait az irányban.

Drága, aranyos napok voltak azok. A jó emlékezet nem felejtet mindent s egy percre eljön, hogy megvigasztalja, öröme keltse azokat, kiknek van mire emlékezniök.

Józsa Sándor.

Bérlet a színház alapja!
TEHÁT
béreljünk, mert bérelni kell!

Legolcsóbb
bevásárlási forrás.

JANCSÓ és MIKLÓS

Gheorgheni—Gyergyószentmiklós.

Telefon: 41.

Főter, Cziffra-féle ház.

Telefon: 41.

Fűszer, rövidáru,
liszt és vasáru cikkek

Hétről-hétre.

Szerkesztő uram, én mondom magának, amit már előttem nagyon sokan mondtak rólunk, hogy t. i. gyarló népség vagyunk mi asszonyok. Ama bölcs Kajabue prófétától elkezdve, aki a Jókai örménye szerint akkor élt, amikor még senki se élt a földön, a töprengő Mamlet királyfin keresztül mindmáig hallatszik a fülünkbe: „Gyarlóság, asszony a neved!” A mondáson az idő legfőlebb annyit változtatott, hogy most így mondják: Asszony — gyarlóság: egy fogalom. Ami hát ugy-e mindegy lévén, rajmi kevés vigasztaló rejlik benne a mi számunkra. Nem akarok most magának az asszonyok többi állandó jelzőjéről — hiuság, ingatlanság stb. — beszélni. Maga — amint tudom — megrögzött agglegény, éppen azért még több szívat tud rólunk, mint saját magunk. Tehát nem akarom magát kioktatni.

Mindezt pedig annak okáért bocsátom előre, hogy őszintén bevalljam: nincs témám. Multkori levelem óta állandóan azon töprengök, hogy miről fogok mende-mondázni mai levelemben s ime — az elmúlt héten nem szedtem fel még egy félmarék mondanivalót se. Pedig maguk, férfiak, bizonyára csináltak egy pár olyan dolgot, vagy ha nem csináltak, bizonyára hallottak — amit érdemes volna szövé tenni. Egy férfi riporter egy hét alatt legalább is tíz-husz apró pikantiát, kulisszatitkot lesett volna el s megélné belőle három-négy lapszámon keresztül. És én? Nem csináltam ugyszólvá semmit! Látja barátom, ez az, amiért a mi gyarlóságunkról elismerem, hogy sokkal nagyobb foku, mint a maguké.

Azért azonban ne ijedjen meg. Ha téma nincs — van találékonyság. És ebben a tekintetben — mi vagyunk előnyben! (Igen, a fülletek kitalálásában! Szerk.)

Külömben most látom, hogy elirtam magamat. Hiszen az eseménytelenségek közepette is akad, ami szövéttelre érdemes. Van nekünk szinte fölös számban olyan kérdésünk, amelyik kínálva kínálja magát s a tréfázó hangon keresztül husunkba vágó igazságok égető kérdőjeleit rajzolja elénk. Nehogy politikára gondoljon — az Istenre kérem! Pfuj! Ki foglalkozik ma politikával? Ne tételezzon fel rólam izléstelenséget! Ellenben eszevegjünk valami másról. A kulturáról. Az erdélyi magyar kulturáról. Beszéljünk a magyar színházról.

Higye el, olyan jól esett látnom és olvasnom a multkori számban a pár nap múlva megérkező színtársulatról a beajánló sorokat. (Képzelse — viszontláthatom a mi Vákár Vilmosunkat! Megsugom magának, hogy már mint kis süldő leányka rajongtam érte. Pedig még akkor csak ötödik gimnazista volt.)

Hogy mit jelent nekünk a magyar színház? Én beszéljek róla? Óh Istenem, — szavakkal fizetni ott, ahol a minden akadályon keresztül törtető akaratoknak hangos szavu tetteiben kellene kiesztatniuk, ugy-e komikus volna? És mégis. Fáj visszagondolni az elmúlt színházi szezonokra. Hisz Fehér Imre, előtte meg Gáspár Jenő — úgy hallottam legalább — sirva panaszkodtak a részvéltelenség miatt; bármit próbáltak, sikertelen volt. „Mindenhová, csak Gyergyóba ne!” — így mondták.

Ne szóljon semmit, Szerkesztő uram! Ugy is tudom, mit akar mondani! „Pénztelenség, — ninetelenség, — nehéz az élet. Ugyan hagyja!”

Ha én mondom ezt, aki az uram pénztárását kikutatnom, hogy egy kiló husra valót elcsenjenek belőle, míg ő szegény feje a délutáni pihenőjét horkolja s nem talállok benne mást, mint azt a bizonyos kis fehér papírkát, amelyet a bankok szoktak kiadni gyöngéd figyelmezte-

tésül, — ismétlem — ha én mondanám ezt, még megjárna. De hányan vannak, akik elegáns dámák (mint pl. Piek-dáma önnagysága!) társaságában könnyed szeretetreméltósággal dörzsölik az ezreket a fentemlített önnagysága piros pofájához! Elismerem, ez a „pofa” szó nem nagyon szalonképes, de viszont ez a dáma elbirja ezt a sértést. Rajtam különben ugy se tud boszszut állani, mert én nem állok szóba vele, — a lovagjai pedig... csak nem fognak becsület-sértésért feljelenteni.

Nem szeretném, ha félreértene valaki! Nem szólok senkiről, nem szólok valakiról, — de bizonyos, hogy igazam van. Ha ezekre jut egy-két tíz-husz embernek — jusson akkor a magyar színészeknek is. (Természetes, hogy a színészek között a színésznőket is értem! Szerkesztő ur, ne mosolyogjon! Hony soit, qui mal y pense.) Egy szóval, nem szeretném, ha az új direktor is azt mondaná a szezon végén, amugy Laji bá módjára, hogy:

— No, töpöm a cipejekre!

Hát mindez, mondom, pénzkérdés jórészt, de legalább ötven százalékban a jóindulat s a magyar öntudat kérdése.

Apropos pénzkérdés! Mit szól Szerkesztő uram, az új bankhoz, a „Hargitá”-hoz, amely oly régen a világra akar jönni. Az uram beszél róla, hogy így, meg amugy, a Banca Nacională ad egy csomó pénzt, meg aztán részvényjegyzés után begyűl ennyi, meg ennyi. Nagyon olcsó kamat stb. stb. Ismeri maga már az ugynevezett smoncákat, amiket ilyenkor bele-susognak, belemormolnak, belekiabálnak, sőt beleüvöltnék a világba s a szegény, olcsó pénzre vágyó szenvedő alany örömeiben eljárja az indián kacika-táncot a megfelelő hang- és taglejtések kíséretében, hogy:

„Ujjé, a ligetben nagyszerű!” — s aztán az egészből nem lesz semmi. Mondtam is az uramnak:

„Meglátod, te ember, hogy az a vonat, amelyik Bukarestből azt a kedves, finom, ronda, piszkos kis pénzt hozza, valahol mellékvágányra került, vagy eltűnt a multkori hóviharak alkalmával.” Mire ő rám nézett, de dicséretére legyen mondva, nem szólt semmit. S a hallgatás is jelent valamit.

Nos, most, miután nincs mit többet mondjak, tegyük úgy, mint az unatkozó társaság: beszéljünk az időjárásról, amely már szinte hetek óta undorít. Az uram borzasztóan vakarja a füle tövében ritkuló hajzatot: „Ha ez így megy tovább, nem lesz elég a fal!” Jött aztán egy ötletem: a Gyertyaszentelő juttatta az eszembe, hogy kérdezzük meg csak a medvet, az ilyen időtájban meteorológiával szokott foglalkozni, meddig tart még ez a hideg. El is indultam s utközből találkoztam az öreg Ferenczi Dénes bácsival, mint szokottól.

— Nini — mondok magamban — minek a medve, mikor itt van Dénes bácsi! És legalább nem életveszélyes. Mindjárt meg is szölitottam:

— Dénes bácsi, meddig tart még ez a nagy hideg?

Az öreg ur ravaszul pislogott a szemüvege mögül:

— Nagyságos asszony, ha a hideg még nem fog tovább emelkedni, akkor nemsokára enyhülést várhatunk. Ha pedig így tart tovább, akkor még májusban is nagykabáthban járunk!

No, így kiokosított az öreg ur! Szép dolog is az a tudomány!

A viszontlátásig!

Kató.

Siessen színházi bérletet csinálni!

HIREK.

— A király rádiumkezelése a legkedvezőbb feltételek mellett folyik. A Dimineața interjút közöl Severeanu egyetemi tanártól, aki Sluys brüsszeli rádiológussal együtt vezeti a király rádiumkuráját. Severeanu kijelenti, hogy Sluys 10 gramm rádiumot hozott magával. A kezelés kitűnő feltételek között folyik és a hasonló esetekben elért eredmények remélni engedik, hogy a gyógyulás legkésőbb egy hónapon belül megszűnik. Ennyi ideig fog tartani a kezelés is. A királyi ház minisztere a következő kommunikátétet tette közzé: A király két napja rádiumkezelésnek vetette magát alá, amelytől a legjobb eredmények várhatók. Az uralkodó igen jó pozícióban van és a kezelés következtében semmiféle fáradtságot nem érez. A király és a királyné tegnap hosszabb autobilisétát tettek a bukaresti soseszén.

— Értesítés. A helybeli örm. szert. hitközség folyó hó 6-án (vasárnap) d. e. 11¹/₂ órakor a plébánián közgyűlést tart, melynek tárgya a multévi egyházi számadások előterjesztése, továbbá gondnok és egyháztanácsosok választása.

— Halálozás. László Péter ditrói róm. kath. fiatal tanító életének 25. évében szülei házában Gyergyóremetén január hó 30-én elhalt. Temetése e hó 1-én volt. A fiatal törekvő tanítót mély részvét kísérte utolsó útjára. Sirjánál a remetei férfi dalárda szép gyászadalokat énekelt. A tanítóság és a ditrói növendékek nevében Józsa Sándor tartott megható beszédet. Egy fiatal, fáját, vallását szerető magyar kisebbségi tanító elvesztése mindnyájunkat fájdalmasan talál. Nyugodjon békében.

— A gyergyószentmiklósi Sportegylet f. hó 13-án korecsolyaversennyel egybekötött jégünnepélyt rendez a következő műsorral: Délután 3 órakor ifjúsági verseny. 1. Mükorecsolyázás. 2. Gyorskorecsolyázás. Délután 3 óra 30 perckor Karneval hercegi pár és a jégkirálynő ünnepélyes bevonulása a jégpályára a következő sorrendben: Heroldok vezére: Rákosfalvi Zoltán, Heroldok kúrtokkal: Vass Imre és három társa. Udvari ceremóniamester: Gergely Zsombor. Udvari csillagvizsgáló és írástudó: * * * két rabszolga egy könyvecskét, egy tinta és porzótartót visz utánna. Nemes apród: Berkovits Misi. Nemes leány: Berkovits Malvin. Karneval herceg: Reisz Frigyes, Karneval hercegnő: Papp Sándorné. Első udvarhölgy: Weich Eduárdné, Második udvarhölgy: Grimm Károlyné. Kamarás: Weinstein Ödön, udvarmester: Gergely Menyhért. Nemes leányok: Chrestels Olga, Chrestels Hilda, László Ilus, Nemes apródok: Strasser Zoltán, Cotta Emil, Dobribán Árpád. 1-ső medve: Cser Lajos, 2-ik medve: Vultmeán, kik a jégkirálynőt huzzák szánon. Jégkirálynő: Szilágyi Dóra. Udvarhölgyei: Karácsony Margit, Simon Juci, Blénesi Erzsike, Libl Manyi, Gergely Tuci. Szolgálattevő lovag: Weinstein László. Udvari személyzet: Bodrogi Ilus, Szenkovits Manyi, Balázs Buba és Dusi nemes lányok; Holzner, Lederer, Milch Tibor, Hirsch Béla, Karácsony Marci, Schwartz, Máthé lovagok, apródok. Utcai népség és katonaság. Rendfentartó és rendező: Ávéd Gerő, Voll Ferenc. Bevonulás után III. Koresolya akademia. IV. Páros mutatványok és táncok. V. Dijkiosztás és az események krónikába vétele. VI. Általános koresolyázás zene mellett, jégtréfák, görög tűz. Melegboros sátor a jégpályán. Büffé a pavillonban.

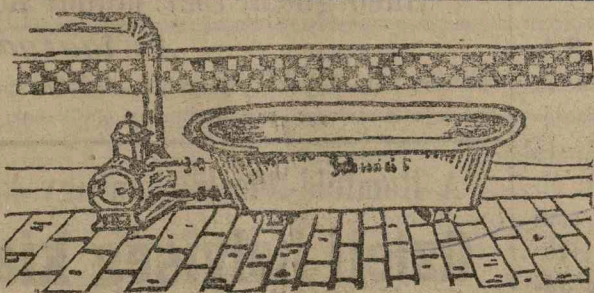
— Ipartestület közgyűlése. A gyergyószentmiklósi Ipartestület évi rendes közgyűlését folyó hó 13-án délután 1¹/₄ órakor tartja meg. Határozatképtelenség esetén a közgyűlés folyó hó 20-án délután 1¹/₄ órakor fog megtartatni.

Schuller Károly

műbádogos és szerelő

GHEORGHENI

Fogarassy-u. 5.

Készít és raktáron tart
örökös tartásu gyors-
melegítővel felszerelt
modern
fürdőkádakat.

— **Honerlein—Láni koncert.** Mult hó 28 án tartotta meg Honerlein M. hegedű koncertjét, mely a körülményekhez képest jól sikerült. A művész elsőszámú Vitali Giacconáját határozottan és művésziességgel adta elő. Erre következett Wieniawski D-moll koncertje, a melyből kiemelendő a III. rész a la zingara amely a művész által tüzzel és nagy bravurral lett bemutatva. A közönség lelkesedése művésztünkét még egy ráadásra kényszerítette. A műsor másod részét egy sorozat modern kompozíció Massent-től, Suck-tól, Rieti-től képezte, melyek művésztünk által a legprecízebbül lettek előadva.

— **10 milliárd korona a magyar íróknak.** Baumgarten Ferenc, a hírtelen elhunyt dúsgazdag literary gentleman, a vagyonából 10 milliárd koronát a komoly törekvésű, de gondokkal küzdő magyar írókra hagyott. Az örökösödési eljárás még a kezdet első stádiumában van, de a kézírásos végrendelet szövegét már a nyilvánosság elé bocsátották. A végrendeletnek az az érdekes pontja, amely egyes magyar írókat juttat majd gondtalan élethez, s. o. szerint a következőképpen hangzik: „Magyarországon fekvő minden ingó és ingatlan vagyonomat egy, a nevemet viselő örök alapítványnak hagyományozom, amelynek céljával küszködő magyar írók anyagi gondjainak enyhítését tűzöm ki. Ezen alapítvány létesítésénél nem a tehetség jutalmazása lebeg szemem előtt, hanem oly komoly törekvésű, akár a szépirodalmat, akár a tudományt művelő magyar írók hathatós támogatása, akik minden vallási, faji és társadalmi előítélletől mentesek és csakis eszményi célokat szolgálnak és így személyes előnyök kedvéért megalkuvást nem ismervén, anyagiakban szükségét szenvednek. Az alapítvány vagyonának állaga soha se legyen csorbítható és annak csakis a jövedelme fordítható a fenti cél előréseére.”

— **Az alfalvi közbirtokossági erdő ügye.** F. hó 3-án délután gyűltek össze Kappel és Gerson fatermelő cég megbízottai, a közbirtokosság kiküldöttjei az alfalvi község házában, hogy a kitermelést beszüntető csoporttal békés uton dűlőre jussanak és a beszüntetési intézkedés ellen sürgős feloldó lépéseket tegyenek. Már-már sikerült is ez a megegyezés, amennyiben a kért famennyiséget felajánlotta a cég, de a kitermelési, takarítási költség körül felmerült eltérések mégis a gyors és békés megoldás elé egyelőre akadályokat gördítettek. Így a kitermelés lehetősége újra kitolódott, bár a téli szezon rövidsége azt siettet. A tárgyalás békés elintézését mindenesetre nagyban befolyásolta egy, a régi igazgatóság pártján álló ittas egyén hangos, sértegető, majdnem ökökre menő brutalitása, aki terrorisztikus uton akart egyes személyeket eltávolítani és kétségbe vonni olyan ember- és polgárjogokat és szabadságot, mely akár tévedésen, jóhiszeműségen vagy rosszakaraton, de mindenesetre meggyőződésen alapul. Ez a cselekedet, bár a folyosón történt, kétségkívül, igen sokat le von a nyugodt igazságbevérlás látszatából és kétségeket ébreszt a távoli és elfogulatlan szemlélőben, aki tisztán szeretne már egyszer látni ebben a több milliós közerdőgyben csak azért, hogy a végére pontot tehesen. Annyi bizonyos, hogy pontot tenni egy Alfaluban dagasztott 8—10 milliós erdőeladás után nagyon nehéz különösen akkor, amikor a falu maga ösödök óta és szellemében örökösén pártoskodó s ahol több az eszkimó, mint a foka. A vége előreláthatólag az lesz: Se pénz, se posztó, bucsuzik a színleposztó, már mint Kappel és Gerson cég, aki 1919. óta az alfalvi közbirtokossági erdők egyedüli bérlője. Elment Serima, elmegy Kappel és Gerson, de a falu ott marad rossz iskolával, templomával a végtelen nyomorúságban és mi akkor tovább írjuk a regényt ezzel a kérdéssel: Ki vetett és ki aratott?

— **Postai tudnivaló.** Viteazu postafőnök értesítése alapján f. év február hó 3-ától kezdődőleg a posta 20 kilogramm súlyig fogad el szállításra csomagokat.

— **Tűz Szárhegyen.** Január 28 án este 8 és 9 óra között Csók Péter és Társai vállalatának szénaraktára a szárhegyi vasútállomás közelében ismeretlen okból kigyuladt s mintegy 14—15 vagon préselt és laza szénakészlet teljesen elégett. A szénával együtt elégett a nyitott szin is. A prégépet 50 százalék veszteséggel sikerült megmenteni, mely tüzesetnél a Melik János

motor is kárt szenvedett. Ráعتól a vállalat egy szerszámtartó vaggont is kibérelt, amely szintén teljesen elhamvadt s amely biztosítva nem volt. A kár becslés szerint legalább 300.000 lei, melyből bizonyos hányad biztosítás útján megtérül.

* **Felhívjuk a fogyasztó közönség figyelmét** a helybeli tejcsarnok legfinomabb havasi teájára és kérjük a másvidéki vajjal szemben ennek nagyobb fogyasztását. Rendes napi árak.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közlöttekért a felelősség beküldőt terheli.

Január 15 én Dobribán és társa cégből Gálna Vilmos ur kivált és evvel a cég nevében minden hatásköre megszűnt.

Gépjavitóműhelyt nevem alatt a legszolidabb alapon tovább vezetem.

Kérem a t. géptulajdonosok szíves pártfogását

Tisztelettel:
Dobribán Vilmos.
Gheorgheni Csiki-u. 19.

Nr. 655—1926/2 port.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel aduc la cunoștința publică, în baza deciziei Nr. 4617/2—1926 și Nr. G 5544—1926 a Judecătoriei mixte Gheorgheni în favorul reclamantului Eugen Leichtman și H. firmei Ludovic Beregi, repr. prin avocatul Dr. Mihail Fejér din Gheorgheni contra comerciant dom. în Gheorgheni pentru încasarea creanței de 9545.50+22990 Lei și accesorii se fixează termen de licitație pe ziua de 11 Februarie anul 1927 la orele 9 a. m. în orașul Gheorgheni, unde se vor vinde prin licitație publică judeciară diferite obiecte în valoare de 41500 Lei. În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Pretenziune care e de încasat, face 3209+22990 Lei capital dobânziile cu 12% după cap. 3309 socotind din 30 Mai 1926 și cu 5% după cap. 33302 Lei socotind din 23 Apr. 1924 până la 1 Dec. 1924 după cap. 22990 Lei dela 1 Dec. 1924 până la 19. Mai 1925 și de atunci cu 12% iar speșele până acum staverite de 8337 Lei.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și aceștia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în sensul articolului XLI din 1908 § 20.

Gheorgheni, la 17 Ianuarie 1927.

V. Lőrincz,
portărel.

MEGHIVÓ.

A „Gyergyószentmiklósi Kereskedői-Kör“
1927. évi február hó 28-án, délután 3 órakor
a kör helyiségeiben tartja

évi rendes közgyűlését,
melyre a kör tagjait az alapszabályok értelmében meghívja.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. Titkári jelentés.
3. Mérleg bemutatása és pénztáros jelentése, az 1927. évi költségvetésről.
4. Felmentvény megadása
5. Az alapszabályok értelmében beérkezett esetleges indítványok tárgyalása.*)
6. Igazgatóság és felügyelőbizottság választása.

Gheorgheni, 1927. január hó 29-én.

Az igazgatóság.

*) Indítványok a közgyűlés előtt két nappal írásban nyújtandók be a választmány elnökéhez.

A Romfeld-féle házban egy kisebb üzleti helyiség kiadó.

Nr. 534/1926—2. port

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel aduc la cunoștința publică că în baza deciziei Nr. 4725/13—1926 și Nr. G. 5014—1926 a judecătoriei mixte din Gheorgheni în favorul reclamantului Ludovic Hunyady repr. prin adv. Dr. Mihail Fejér din Gheorgheni contra din Suseni pentru încasarea creanței de 520 lei și acc. se fixează termenul pe ziua 7 Februarie anul 1927 la orele 13 p. m. în comuna Suseni la locuința urmăritului unde se vor vinde prin licitație publică judeciară una vaca în valoare de 5000 Lei. În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Pretenziunea care e de încasat face 520 Lei capital, iar speșele până acum staverite de 839 Lei.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și aceștia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în sensul articolului XLI din 1908 § 20.

Gheorgheni, la 17 Ianuarie 1927.

V. Lőrincz,
portărel.

Nr. 562 exec. 1926

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel aduc la cunoștința publică în sensul legii articolul LX. din 1881 § 102 respective LXI. din 1908 § 19, cumcă lucurile următoare, s. a.: vișel porc etc. care în urma deciziei Nr. 777 din anul 1925 al judecătoriei Reghin s'au executat în 23 Septembrie 1926 în favorul executor Antal Victorie repr. prin avocat Dr. Iuliu Vekony împotriva executor locuitori din comuna Toplița Română pentru încasarea capitalului de 3750 Lei și acces primă execuție de acoperire și cari s'au prețuit în 11500 Lei se vor vinde prin licitație publică.

Pentru efectuarea acestei licitațiuni, pe baza deciziei Nr. G. 10870—1925 al judecătoriei de Ocol Reghin se fixează termenul pe 26 Februarie anul 1927 la orele 10 a. m. în comuna Toplița Română și toți care au voie de a cumpăra, sunt invitați prin acest edict cu observarea aceea că lucurile susamintite vor fi vândute în sensul legii LX. din 1881 § 107 și 108 celor cari dau mai mult, pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și aceștia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în sensul articolului XLI din 1908 § 20.

Dat în Reghin la 8 Ian. 1927.

Ghelean,
portărel.

Nr. G. 966—1926. port.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel aduc la cunoștința publică în sensul legii articolul LX. din 1881 § 102 respective LXI. din 1908 § 19, cumcă lucurile următoare, s. a.: diferite mobile care în urma deciziei Nr. 2966/2 și 3213 din anul 1926 al Tribunalului Bihor și al judecătoriei mixte Reghin s'au executat în 3 Dec. 1926 în favorul executor firme Wohanka Agric Technic S. A. Oradea și Dr. M. Mendel adv. Reghin repr. prin avocatul Dr. Ferenczy Balázs împotriva executor locuitori din Gheorgheni pentru încasarea capitalului de 53 112+12000 Lei se vor vinde prin licitație publică.

Pentru efectuarea acestei licitațiuni, pe baza deciziei Nr. G 6710—1926 al judecătoriei mixte din Gheorgheni se fixează termenul de 2 Martie anul 1927 la orele 10 p. m. în Gheorgheni la firma urmarita și toți care au voie de a cumpăra, sunt invitați prin acest edict cu observarea aceea, că lucurile susamintite vor fi vândute în sensul legii LX. din 1881 § 107 și 108 celor cari dau mai mult, pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Pretenziunea care e de încasat, face 47.112+8000 Lei capital, dobânziile cu 12% după cap. 53112 socotind din 27 Aug. 1926 și după cap. 12000 din 1 Martie 1926 iar speșele până acum stabilite de 9407 lei.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și aceștia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în sensul articolului XLI din 1908 § 20.

Gheorgheni, la 17 Ianuarie 1927.

V. Lőrincz,
portărel.